

De oratione.

79

à Deo & ad Deum noster prouocatus affectus. Tramen specialiter loca ad orandum congrua esse cognoscuntur, & primo locus secretus, de hoc dicit Dominus. Tu autem quum oraueris, intra in cubiculum tuum, & clauso oculo ora patrem tuum. Minus enim vanis cogitationibus stimulatur, qui orat, vbi non est hominum frequenter, sicut minus avaritia tentatur, qui concupiscentia non cernit. Et quia iucundum est habitare secum, & cum Deo familiariter loqui, fuge ó orationis amator multitudinem, fuge paucitatem, fuge vel vnum, quatenus sine tui dispendio absque humano respectu tua ad coelum valles dirigere vota. Quod si coram hominibus tibi orare contigerit, non voce clamosa orabis ad Dominum, sed conscientia recta stude placare illum, quia non est vocis sed cordis auditor. Ne tunc orans aliquid noui facias, quod audiant affantes, non manus extollas, nec oculos leuabis, sed affectu intimo coelum clamoribus replebis. Tempus quoque materiae ideo dicatum idoneum ad orandum esse non dubitatur, de quo loco sic legitur. Oculi mei erunt aperi, & aures erectae ad orationem eius, qui intrabit in locum istum. Nam elegi & sanctificauis istum, ut sit ibi nomen meum in sempiternum, & permaneat oculi mei, & cor ibi cunctis diebus. Nam & Dominus Iesus frequentabat templum, ut ibi doceret, & oraret. Hoc nanque decebat, vt tantum bonus filius patri adiret dominum. Nos igitur Christi imitatores effecti, quum in ciuitate, quum in caltra, & monasteria introimus, ante omnes actus in ipso introitus primordio accedamus ad eccleiam, introeamus in templum, & ibi orationum vota, & gratiarum actionum offeramus sacrificia, egrediente que illo armet oratio, sicutque ad peragenda negotia accingamur. Tertius denique locus ad orandum aptissimus est spirituale templum, scilicet cor mundum & purum, de quo apostolus ait. Templum Dei sanctum est, quod estis vos, in hoc enim templo oramus spiritu, oramus & mente. Nam talis oratio cordis est, non labiorum, nec enim precantis verba intendit Deus, sed orantis cor apicit. Quid oratio prodebet itepitu labiorum, vbi est cor mutum. Sicut enim vox in modulatione auribus hominum onerosa exiit, sic oratio absque devotione auribus Dei inexaudibilis est. Sed ille in spiritu etiam veraciter orat, qui amorem in compunctione habet, & gemitus ardenti caritate emitit, nec infructuosa esse poterit, quando de cordis amore & puritate procedit. Quovero tempore sit orandum, siquies, quia omni tempore orandum est, iuxta Salvatoris sententiam dicentis. Opter semper orare, & non deficere. Nequaquam enim debet Christi miles orationis arma abficiere, donec perseverat pugna. Quoniam vero quoque viuimus, in acie militia defudamus, oremus, continuem, nihil autem tam validum repperimus ad hostium nostrorum conterendam rabiem, quam orationis perseverans opus. Sed quia alia negotia hoc minime permittunt, non pratermittenda, sed intermissione est nostris oratio actionibus, quamvis magna voce ille clamet ad Dominum, qui eti lingua faceat, bonis tamen operibus perseverat. Innitendum autem est, vt in primordio saltem cuiusque operis dirigatur oratio, & diuinis suffragijs imploratio, quia sicut militem procedere ad confitendum non congruit sine ar-

morum protectione, ita nec homini Christiano absque orationis munimine aliquid agere licet. Egregiem igitur de hospicio armer oratio, regredientem de placa comiteretur, cum ambulante ambulet, cum operante collaboret, nec prius corporiculum requiescat in stratu, quam anima precibus reficiatur.

*Dedubius specibus orationis, infiuctuosis sci-
liscet & fructuosis de ipsa-
rum diuisiobus.*

C A P . V I .

Estante Apostolo didicimus varia esse 1.Cor.12 spiritus dona, quia Christi fidelibus elata sunt, quum tamen vnu sit spiritus cuique dividens, prout vult. Pari quoque modo fatendum est esse diuersa orationis genera, quia sub uno orationis actu ab omnibus immolantur, que licet distincta vocabula fortiantur, vnum tamen virtutis orationis corpus efficiunt,

Efa.19. 20 quod in sequentibus clarius eluceat. Hoc igitur vigilanter sciendum est duas esse orationis species, & ipsarum effectus varios. Alia nanque est oratio infiuctuosa, & alia fructuosa. Harum prima, quinque habet species. Prima est laborum absque mentis exercitatione, de hac dicit Esaias. Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est à me. Nihil vero proficuum est sola ad Dominum voce clamare, sed ipsa est suauissima orationis harmonia, quando vox cognoscitur animo consonare, nec aliud corde quam lingua profertur. Nam si haec res discrepabilis ibi varietate dislentiant, nequaquam posunt gratam Deo orationis facere cantilenam, neque ad aures Domini venit, quod se mutua varietate confundit. Secunda est propera, & sine prauia consideratione, sicut patet in Heli, qui petiti anima sua ut moreretur. Debet autem quid ad Deum preces fundere disponit, examinare, quid perat. Si enim inconsiderata petitio terreno regi porrecta repellitur, & contemnatur, quanto magis qua Deo dirigitur. Componit se mens antequam postulet, ne imprudenter petens abiiciat a Domino. Non enim impetratur quod flagitatur, nisi state ra fuerit discretionis appetitum. Tertia est falaci contraria, prout claret in Paulo, qui oravit, ut carnis stimulus ab eo amoueretur. Filiis etiam Zebedai dictum est a Domino. Nescitis, quid petatis. Collocandi etenim erant ad Christi dexteram miseratione diuina, sed ipsi perniciosa petitione se cum damnandis confituti flagitabant ad simifram. Talius oratio misericorditer non exauditur, iuste repellitur, & meritò reprobatur. Quarta est presumptuosa, quod pater in Phariseo de suis operibus tumescente. Luc.18. Horum neque oratio abominabilis est Deo, nec exaudiri meretur. Nam quemadmodum oratio feruens & humiliis coelum absque dubio penetrat, & inde vacua redire non sinitur, ita & praelium prius nequaquam auditur, quin potius menuram propriam excedens proflus repellitur, quia iusto diuini iudicij moderamine agitur, ut plerique amittat, quod impetrare poterat, qui audacter aut animo elato ea, quia attingere non valet, arripere festinat. Quinta est ridiculosa, quam homo petit, quod Deo praestare omnino non coenit. Fur namque qui ad depravitudinem properat, orat, ut profiteetur in furore, fornicator crucis sibi lignum imprimat, ut non comprehedatur. Sed niquid exaudiri sunt digni?

Minime

Matt.6.
3.Reg.8.
2.Para.6
1.Cor.3.
Cor.18.
Luc.18.

3.Reg.19.

2.Cor.12.

Matt.20

g 4